

Hedalen naturbarnehage 2023-2024

Årsplan

Sør-Aurdal kommune
— først i Valdres

Innhold

Forord	3
Velkommen til nytt barnehageår i Hedalen naturbarnehage	4
Barnehagens organisering	4
Klær og utstyr som barna må ha i barnehagen	5
Måltid i barnehagen og bursdagsfeiring.	6
Hvorfor er bra mat så viktig?	6
Søvn i barnehagen	7
Barnehagens dagsrytme:	8
Viktige datoer for begge avdelingene:	8
Ansatte	9
Personalet på Maurtua	10
Personalet på Bjørnehiet	11
Barnehagens foreldreråd:	12
Barnehagen og skolens samarbeidsutvalg	12
Våre pedagogiske grunnsyn	13
Lekens betydning	14
Barns medvirkning	16
Hedalen naturbarnehage og naturen	17
Progresjon i barnehagen	18
Barnehagen skal ha et godt og trygt barnehagemiljø.	20
Barnehagebasert kompetanseutvikling i barnehagene i Valdres	21
Rammeplanens generelle del og rammeplanens fagområder.	21
Temaplan barnehageåret 2023-24:	23
Førskoleklubb:	25
Tema:	26
Lille larven aldrimett og Den lille muldvarpen som ville vite hvem som hadde bæsjet på hodet hans.	26
Skogsdyr i Hedalen.	27
Aktivitetsplan. 2023 – 24:	27

Forord

Ifølge lov om barnehager og rammeplan skal barnehagen utarbeide en årsplan. Den er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Dette for å fremme barnas allsidige utvikling og for å ivareta samarbeid med barnas hjem. Den skal gi informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til myndighetsnivå, barnehagens samarbeidspartnere og andre interesserte.

Årsplanen skal også gi informasjon om hvordan barnehagelovens bestemmelser om innhold skal følges opp, dokumenteres og vurderes. Konkretisering av barnehagens arbeid for barns medvirkning må beskrives i årsplanen. Barnehagens årsplan fastsettes av barnehagens samarbeidsutvalg og skal følge kalenderåret.

Tidlig innsats, mestringsperspektivet og samarbeid og samhandling skal vektlegges i barnehagen vår. Årsplanen er utarbeidet på grunnlag av.

- Lov om barnehage.
- Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.
- Barnehagens vedtekter.

Årsplanens funksjoner ifølge lov om barnehager:

- Det skal være et arbeidsverktøy for ansatte. Det er for å sikre at barnehagens personell styrer barnehagen i en bevisst og uttalt retning.

Velkommen til nytt barnehageår i Hedalen naturbarnehage

Vi ønsker alle barn og foreldre velkommen til ett nytt barnehageår i Hedalen naturbarnehage.

Barnehageåret starter likt med skolen. I år er vi flere nye ansatte og mange nye barn her i barnehagen, vi skal bruke månedene fremover til å skape rutiner og gode relasjoner i fellesskapet. Vi vil i samarbeid og forståelse med hjemmet, ivareta barnas behov for omsorg, lek, fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. På høsten tar vi oss god tid på å bli bedre kjent, spesielt med de nye barna og de som har byttet avdeling. Vi gleder oss til å fortsette hverdagen sammen med barna. Hos oss ønsker vi at alle skal få en trygg hverdag, med mye glede, lære gjennom lek, være med å påvirke hverdagen og skape gode minner. Vi er så privilegerte å få være sammen med deres barn i hverdagen og sammen kan vi utvikle det beste for hver enkelt. Vi ønsker å undre oss sammen, skape relasjoner, møte hverandre slik vi selv ønsker å bli sett, respektert, hørt og verdsatt. Det er vår oppgave som voksne å legge til rette for varme hjerter, voksne som er til stede for barna, er engasjerte og imøtekommende.

Vi gleder oss til ett lekent, livlig og utviklende år sammen for barn, foreldre og personalet!

Barnehagens organisering

Hedalen Naturbarnehage tar imot barn fra 0 – 6 år. Det er 31 barn i gruppa dette året. Barna er fordelt på to avdelinger. Maurtua har 12 barn, 6 av de er nye og holder til oppe. På Maurtua er Siv og Nora pedagogiske ledere sammen med omsorgsarbeider Marita, pedagogisk medarbeiderne Grethe og Tone.

Bjørnehiet har 19 barn, 5 av de er nye og holder til nede. På Bjørnehiet jobber Monica og Sigrun som pedagogiske ledere, sammen med fagarbeider Edel og pedagogisk medarbeider Kari Anne.

Barnehagen eget område med grillhytte og lavvo ved Brager.

Klær og utstyr som barna må ha i barnehagen

Barna må ha klær og sko som passer til vær og årstider. Barna trenger å ha klesskift i barnehagen. Alle klær og sko må navnes.

- Ekstra inneklær- hvis de blir våte. Minimum 2 stk av hver:
Bukse, genser, body/t-skjorte, strømpebukse/stillongs, truse/boxer.
- Ullundertøy/superundertøy
- Fleece-tøy og / eller ulltøy (genser og bukse/dress).
- Dress:
Tynn dress på høsten.
Tykk dress på vinteren.
- Regntøy (gummibukse, gummijakke)
- Støvler
- Sherox/dockboots/ vintersko
- Lue(r)
- Hals/buff
- Votter (flere par)
- Regnvotter/gummivotter evt sydvest
- Jakke- vindtett sommer/høst jakke.

BARN SOM SKAL SOVE I BARNEHAGEN:

- Vogn
- Dyne/tynn pose på sommeren
- Dunpose/vinterpose, isolerende underlag eks. saueskinn
- Myggnetting og regntrekk
- Bleier til de som bruker det. (ikke up and go)

Helt til slutt: HUSK Å NAVNE ALT

Måltid i barnehagen og bursdagsfeiring.

Barnehagen serverer to måltid, lunsj ved 11 tiden og fruktmåltid ved 14 tiden. Til lunsj blir det hovedsakelig servert brød med varierende pålegg og melk, men iblant serverer vi varm mat. Det er mulighet for å spise medbrakt frokost i barnehagen. Dersom barna skal spise frokost må de ha med matpakke og komme innen kl. 8.30. Ha også med egen mat dersom dere ønsker at barnet spiser noe mat ved fruktmåltidet. Barna har med seg egen drikkeflaske med vann hver dag, denne tas med hjem til vask.

Når vi feirer bursdag, får bursdagsbarnet lov til å velge seg en varmrett til lunsj. Det er ikke lov å ta med kaker da vi har mange bursdager som skal feires og derfor blir det altfor mye sukker i barnehagehverdagen. Barna får krone og vi feirer barnet med bursdag samling, sang og «fyrverkeri».

Hvorfor er bra mat så viktig?

Å fremme gode vaner fra tidlig alder bidrar til:

- Fysisk yteevne
- Læring og hukommelse
- Konsentrasjon og motivasjon
- Humør og emosjonell balanse
- Blodsukkerregulering og appetittregulering
- Vektbalanse
- God tannhelse

Søvn i barnehagen

- Et godt samarbeid mellom foreldrene og barnehagen, er svært viktig for at barnet får en god dag i barnehagen.
- Det er individuelle forskjeller på hvor mye søvn et barn trenger på dagtid, men de fleste barn trenger noe søvn på dagen de første leveårene.
- Forskning viser at barn som sover på dagen, lærer bedre, har bedre språkutvikling og skader seg mindre, blant annet.
- Vi sover i sykluser, der vi har ulik dybde på søvn: Små barn har en søvnssyklus på 60 – 90 minutter. Det er i fasene med dyp søvn at barna henter krefter for å fungere bra resten av dagen. Det kan derfor være u hensiktsmessig å vekke et barn for tidlig. Som et eksempel: når et barn sover i 30 minutter i barnehagen, bruker kroppen 20 minutter på å komme seg i dyp søvn. Da får barnet kun 10 minutter med dyp søvn. Mange barn vil da være fryktelig trette ved vekking, behøve lang tid på å våkne, og slite med å fungere godt resten av dagen. Det er helt OK å vekke et barn, om man tenker at dagsoving skal begrenses, men da bør en sikre seg at barnet har fått tilstrekkelig med dyp søvn. Uansett bør dette vurderes individuelt fra barn til barn.
- Det er nokså vanlig at barnet i en periode når det er 2-3 år, vil sove senere på kvelden hjemme, om det fortsatt sover i barnehagen. Samtidig kan en helt tydelig se at behovet for dagsoving i barnehagen er stort. Det kan merkes på humør, trivsel og lekeevne blant annet. Snakk med barnehagen om dette.
- En del foreldre synes det er krevende med leggesituasjonen hjemme på kvelden, eller nattesøvn generelt. Det er svært sjelden en god løsning på disse utfordringene, at det kuttes for mye på nødvendig dagsoving. Søvn avler gjerne søvn. Samtidig er det stor forståelse for at slike utfordringer er krevende å stå i. Ta gjerne kontakt med helsestasjonen for råd og veiledning. Vi har oppdatert kunnskap på området, og sammen finner vi gjerne gode løsninger.

Kilde, helsestasjonen.

Barnehagens dagsrytme:

Kl. 07.00 - 07.30	Barnehagen åpner Felles mottak på Maurtua
Kl. 07.00 – 09 00	Barna kommer, de som vil spise frokost i barnehagen må bli levert innen kl 8.30.
Kl. 09.00	Barnehagens kjernetid begynner, og vi ønsker at alle barn skal ha kommet i barnehagen Samling, fri lek, spontane og planlagte aktiviteter og turer foregår i barnehagens kjernetid De små som skal sove er ofte ute en tur og leiker litt før mat
Kl. 11.00	Mat
Kl. 12.00	De som skal ut, må kle på seg De som skal sove, får legge seg
Kl. 12 – 14	Fri lek ute/turer/aktiviteter
Kl. 14.00	Egen matpakke og frukt vil bli servert
Kl. 14.30	Barnehagens kjernetid er slutt
Kl. 14.30 – 16.30	Barna hentes

Viktige datoer for begge avdelingene:

Brannvern uke	Uke 38
Skolens høstferie	Uke 41
Planleggingsdag, barnehagen stengt	24.11 og 10.06.24
Siste barnehagedag før jul	22.12
Første barnehagedag etter jul	02.01
Skolens vinterferie	Uke 9
Foreldremøte	27.03
Påskeferie, barnehagen stengt	25.03-01.04
Planleggingsdag, barnehagen stengt	10.06
Sommerferie, barnehagen stengt	Uke 28-29 og 30

Ansatte

Trine Adde Hansebakken	Styrer	100% Hedalen
Monica Kolsrud	pedagogisk leder	100% stilling
Sigrun Tomtene Poulsson	pedagogisk leder	90% stilling
Kari Anne Stenslette	pedagogisk medarbeider	100% stilling
Edel Østgård Lien	barne- og ungdomsarbeider	70% stilling
Nora Haugen	pedagogisk leder	100% stilling
Siv Elisabet Nilsen	pedagogisk leder	100% stilling
Grethe Engevoll	pedagogisk medarbeider	100% stilling
Tone Viken	Pedagogisk medarbeider	40% stilling
Marita Johansen	omsorgsarbeider	50% stilling

Styrer har kontor oppe ved siden av Maurtua

Kontaktinformasjon

Trine Adde Hansebakken - styrer	trine.hansebakken@sor-aurdal.kommune.no	Tlf. 97013274
Siv Elisabet Nilsen ped.leder	Siv.Elisabeth.Nilsen@sor-aurdal.kommune.no	Tlf. Maurtua 90215878
Monica Kolsrud ped.leder	Monica.Kolsrud@sor-aurdal.kommune.no	Tlf. Bjørnehiet 48240618
Sigrun Tomtene Poulsson Ped.leder Bjørnehiet	Sigrun.Tomtene.Poulsson@sor-aurdal.kommune.no	Tlf. Bjørnehiet 48240618
Nora Haugen Ped.leder Maurtua	Nora.Hauge@sor-audal.kommune.no	Tlf. Maurtua 90215878

Styrer Trine Hansebakken

Personalet på Mårtua
Telefonnummer: 90215878

Marita Johannesen

Tone Viken

Nora Haugen

Grethe Engevoll

Siv Elisabet Nilsen

Personalet på Bjørnehiet

Telefonnummer: **48240618**

Sigrun Tomtene Poulsson

Kari Anne Stenslette

Monika Kolsrud

Edel Østgård Lien

Barnehagens foreldreråd:

Foreldreråd består av alle foreldrene.

Foreldrene har valgt noen representanter til arbeidsutvalg. Disse er valgt for 1 eller 2 år.

Sondre Digene leder (på valg 2025)

Berit Perlestenbakken nestleder (på valg 2024)

Eirik Fossholm (på valg 2024)

Edel Østgård Lien (på valg 2025)

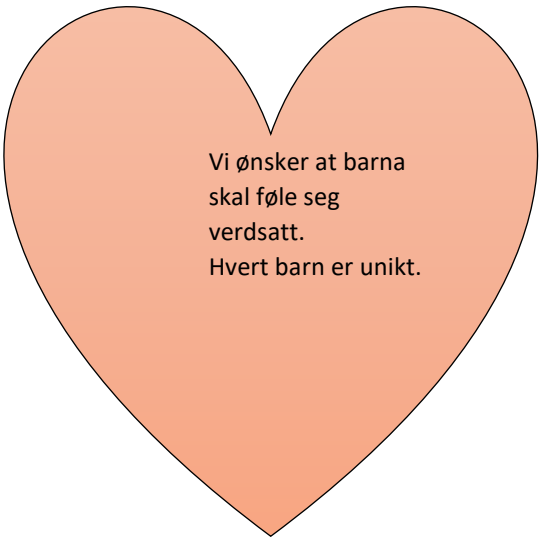
Nye representanter skal velges på foreldremøte på høsten

Barnehagen og skolens samarbeidsutvalg

- Skolens rektor
- En fra skolens ansatte
- En fra andre ansatte
- Barnehagens styrer
- En fra barnehagens ansatte
- En fra barnehagens foreldreråd
- En politiker, kommunens representant
- En fra skolens FAU representanter
- To fra elevrådets representanter

NB! Nye representanter til foreldreråd og SU blir valgt om høsten

Våre pedagogiske grunnsyn

Vi ønsker at barna skal føle seg verdsatt.
Hvert barn er unikt.

Alle barn skal ha noen å leke med.

Barna skal få utvikle seg utifra sine evner og interesser.

Alle barn skal få oppleve at deres meninger og syn er viktige og at de skal få påvirke hverdagen sin.

Humor er viktig i hverdagen. Vi fryder oss med barna og har tro på at positive følelser og en god latter både gir trygghet, skaper tillit og samhold.

Barna skal føle på en trygghet og omsorg som bidrar til trivsel og mestring.

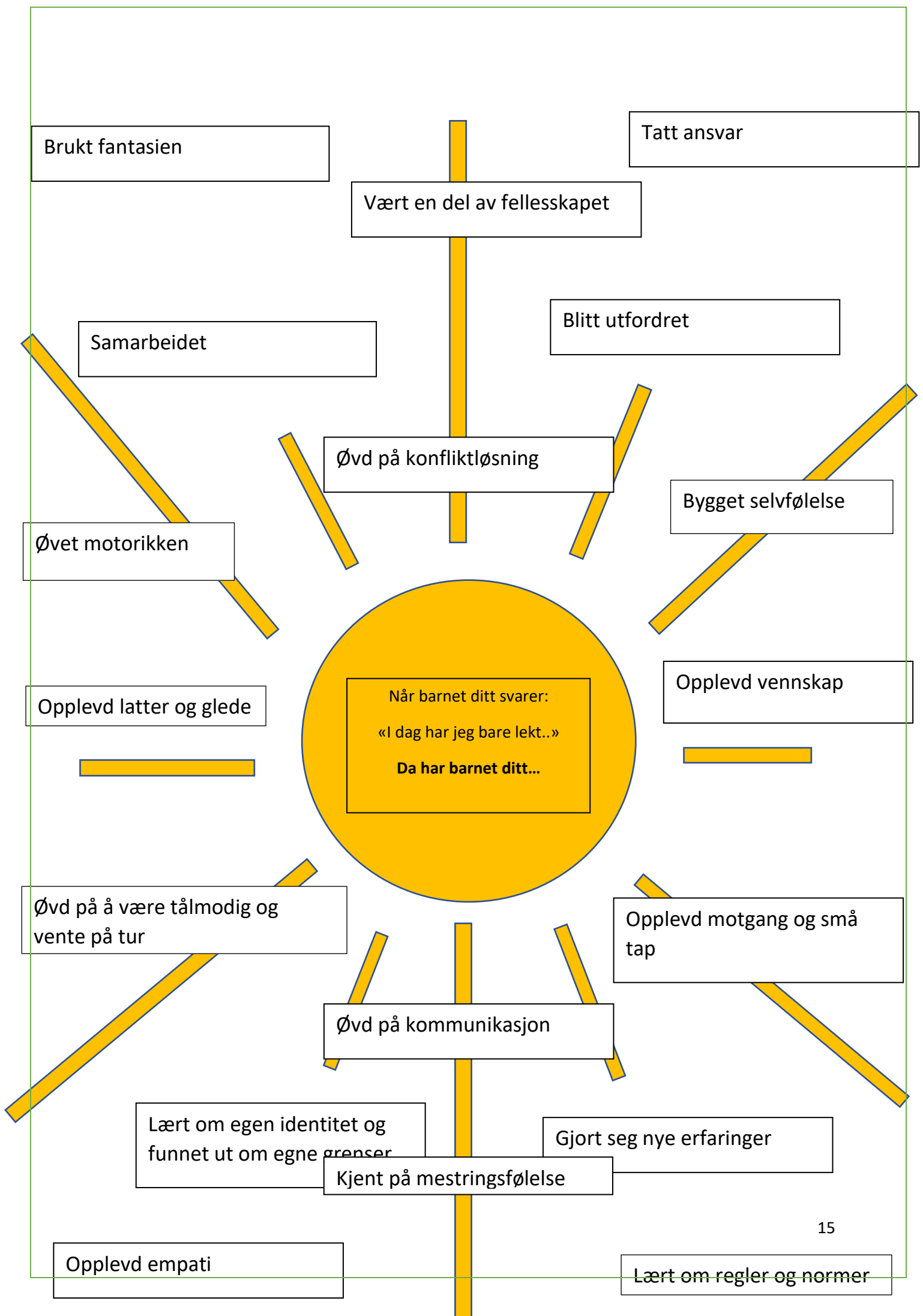
Vi fremmer respekt for hverandre.

Gode, nære voksne som skaper trygge rammer og rutiner.

Lekens betydning.

Hva er lek, og hva gjør den med barna? Alle barn har en indre motivasjon for å leke. Gjennom leken får de erfaringer, opplevelser og de utvikler egne tanker. Det er grunnleggende for alle barn og det gjør at de får erfaring med å forstå verden og seg selv på. De utvikler sosiale ferdigheter hvor gode samspillsmønstre er essensielt. Dette er viktig for å kunne fungere i et fellesskap og læring senere i livet. Lek bidrar til kreativitet, fantasi og meningsskaping i det daglige samspillet med andre mennesker. Leken kan skje impulsivt, en sokk kan bli til en fingerdokka og en vedstokk kan bli et kult troll. Tilrettelagde pedagogiske miljøer skaper nysgjerrighet og lyst til å utforske. Voksnes rolle er å være til stede og observere barna. Vi skal være støttende, gi veiledning og komme med ideer når vi ser leken kan få ett uheldig samspillmønster. Vi kan putte på mer leker eller bare samtale med barna slik at leken vokser videre. Voksnes rolle skal sørge for at alle barna skal få medvirke gjennom å bli hørt, sett og forstått. De skal inkluderes med deres egne verdifulle meninger og tanker med leken. Uansett hvor vi er, ute eller inne er leken det sentrale i barns liv. Vi kan fortsette eller dra med oss leken ut.

Barns medvirkning

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jf barnehageloven § 1 og 3, Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon art. 12 nr 1. (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 27).

Barns medvirkning er sentralt i den norske barnehagen. Barn får tidlig en følelse og erfaring av seg selv i møte med andre. Hvordan vi kommuniserer er av stor betydning for barns rett til å medvirke i fellesskap i barnehagen - og for utviklingen av barnehagen som et demokratisk fellesskap.

Vi ønsker å møte barna på en slik måte at de får mulighet for å aktivt delta i planlegging og vurdering i barnehagens daglige virksomhet. De skal få erfaring med å føle seg hørt, sett og anerkjent for deres meninger. Det handler om barnas stemmer som skal få komme til uttrykk i fellesskapet.

I planlegging av barnehagehverdagen kan de voksne legge til rette for aktiviteter og lek med utgangspunkt i barnas interesser, undringer, opplevelser og hva de er opptatt av og uttrykker til hverandre og til de voksne.

Gjennom å medvirke i egen hverdag får barnet med seg en viktig kompetanse som de garantert får nytte av resten av livet. En kompetanse som rustet dem til samarbeid og ivaretagelse av egne behov.

Hedalen naturbarnehage og naturen

Vi som naturbarnehage vil ha fokus på barns møte med naturen. Barnehagen skal legge til rette for hele barnegruppa. Vi prøver å ha en turdag hver uke. Andre dager er grupper med barn på turer.

Naturen som leikeplass stimulerer mange av sansene samtidig. Ute i naturen finner alle noe som byr på passe utfordringer for dem. Det å gi barna mulighet til å kunne tilpasse aktivitetsnivået, - kunne utfordre seg selv og samtidig oppleve stor grad av mestring er viktig for alle. De avanserer etter hvert for å nå nye mestringsnivå.

Naturen er også en læringsarena. Mye læring skjer gjennom lek og aktivitet i naturen.

Bevisste voksne skal bruke naturen i tilrettelagt pedagogisk aktivitet. Vi skal være med å undre oss med barna, vi skal finne svarene sammen og det er kanskje ikke bestandig vi vet svarene heller.

Vi skal bidra til at barna får allsidig erfaring med å ferdes i naturen. Barna skal få kjennskap til hvordan man tar vare på naturen og hvordan man behandler planter og dyr. Vi skal også lære om hvordan vi kan nyttiggjøre oss de ressurser som finnes. Vi skal plukke bær og prate om jakt. Vi skal lage og spise mat ute, vi skal også legge til rette for estetiske opplevelser, og bruke naturmaterialer i lek og til kunstneriske uttrykk

Satsingsområdet begrunnes i rammeplanens ide om at opplevelser og erfaringer i naturen kan fremme forståelse for naturens egenart og barnas vilje til å verne om naturressursene, bevare biologisk mangfold og bidra til bærekraftig utvikling. Barnehagen skal bidra til at barna blir glade i naturen og får erfaringer med naturen som fremmer evnen til å orientere seg og oppholde seg i naturen til ulike årstider. (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 52).

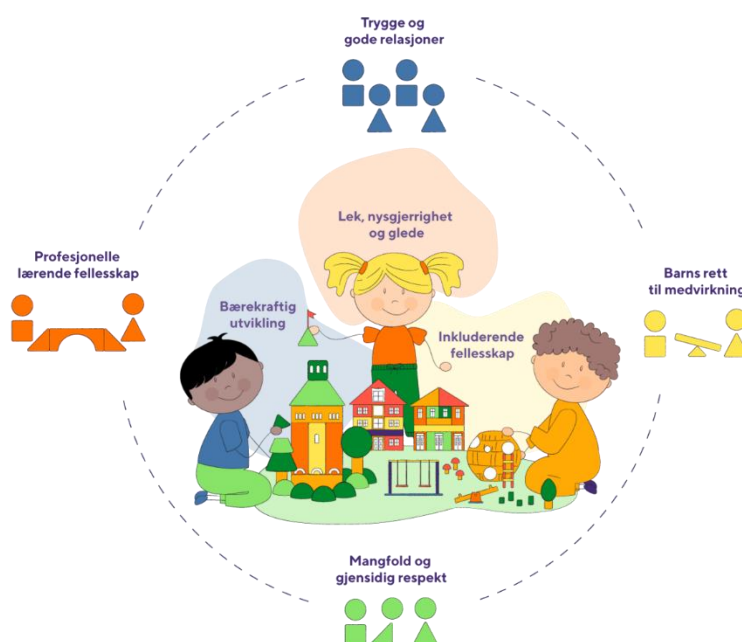

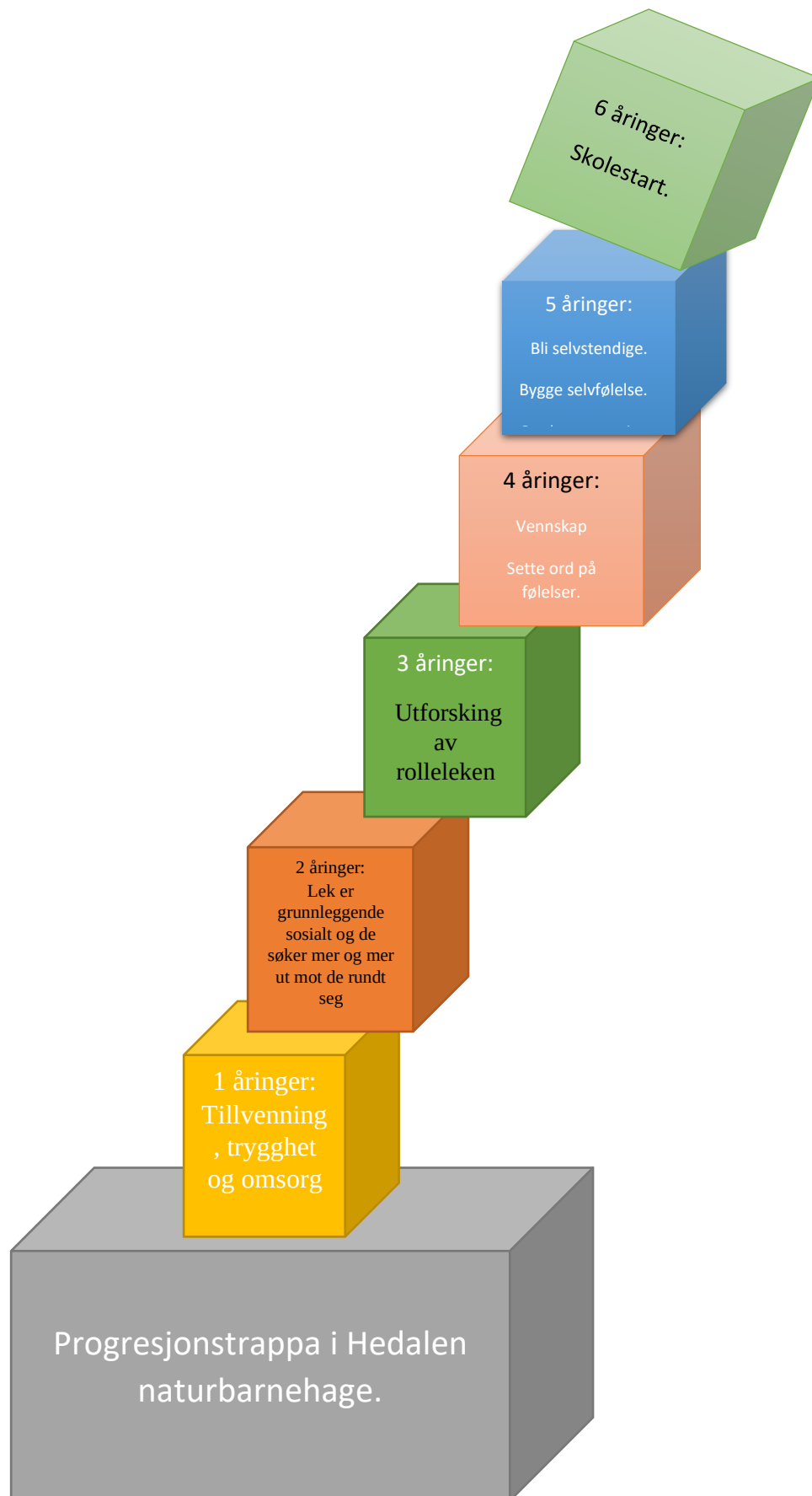
Progresjon i barnehagen

Rammeplanen sier: *progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang i hverdagen. Barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Personalet skal utvide og bygge videre på barnas interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser. Barn skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskap og ferdigheter.* (Kunnskapsdepartementet, s. 44 2017).

Vi er opptatt av å oppdage, følge opp og utvide det barna allerede er opptatt av og at de kjenner mestringfølelse mens de strekker seg etter. Bevisst bruk av materialer, bøker, leker, verktøy og utstyr som er tilgjengelig for barna og som dem er opptatt av. Tilrettelegging av fordypning, gjenkjennelse og gjentar i arbeidsmåter vi bruker om vi er ute eller inne. Ulike temaer året rundt er eksempler på det. Barna skal få introdusert nye perspektiver og vi tilrettelegger for nye opplevelser og erfaringer.

Det er mange trappetrinn man går i livet og mye skal sankes inn av kunnskap og ferdigheter. Det vi er aller mest opptatt av er at barna skal føle seg trygge og kjenne på følelsen av å bli verdsatt og oppleve tilhørighet i fellesskapet. Det er barnehagens verdigrunnlag som vi skal bygge på. Trygge barn lærer best. Vi bygger gode relasjoner til hverandre der leken, læringen og danningen skapes.

Barnehagen skal ha et godt og trygt barnehagemiljø.

Alle barn har rett på et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø. Barna skal ha det trygt og godt i barnehagen. I dette ligger at barna skal trives og få oppleve inkludering og mestring hver dag. Et trygt og godt barnehagemiljø er avgjørende for å gi barn best mulige vilkår for en god oppvekst og gode utviklingsmuligheter for det enkelte barn. Forebyggende arbeid mot mobbing starter i barnehagen. Ansatte i barnehagen kan støtte barnas sosiale utvikling og arbeide for å skape et godt psykososialt miljø som forebygger mobbing og krenkelser. Alle barn skal oppleve å ha en trygg og god barndom, som de kan tenke tilbake på med glede. Erfaringene barna har med seg fra barnehagen legger grunnlaget for hvordan barna vil mestre livet. Begynnende mobbeatferd og krenkelser må tas tak i og stoppes før den utvikler seg til mobbing. Dersom det ikke blir stoppet i barnehagen, kan det dannes et mønster som fortsetter inn i skolealder. Dette jobbes forebyggende med fortløpende i det daglige arbeidet.

OVERORDNET MÅL

Alle skal oppleve et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø i barnehagene i Sør-Aurdal kommune.

MÅL

1. Det skal være nulltoleranse for mobbing og krenkelser i barnehagene i Sør-Aurdal kommune.
2. Alle barn skal oppleve et trygt og godt barnehagemiljø som fremmer helse, trivsel, dannelse, inkludering, læring og mestring i barnehagene i Sør-Aurdal kommune.
3. Alle barn skal ha en venn og være en del av fellesskapet.
4. Alle ansatte i barnehagene i Sør-Aurdal kommune skal jobbe systematisk for å forebygge, avdekke, stoppe og følge opp krenkende atferd. Dette skjer gjennom støtte og veiledning av barna i den sosiale utviklingen.

Her er direktelenke til planen:

<https://www.sor-aurdal.kommune.no/tjenester/skole-og-barnehage/barnehage/plan-for-trygt-og-godt-barnehagemiljo/>

Barnehagebasert kompetanseutvikling i barnehagene i Valdres

Vi har egen kompetanseplan i Sør-Aurdal, den sier bl.a. Formålet med kompetanseplanen er å sikre alle barnehagebarn i Sør-Aurdal kommune et barnehagetilbud av høy kvalitet med et kompetent og engasjert personale i barnehagene. Det arbeides godt i barnehagene, med kompetente og engasjerte voksne i møte med barna. De ansattes kompetanse skal videreutvikles i tråd med barnehagens behov og nasjonale føringer. Vi er med i et interkommunalt satsingsområde for barnehagene i Valdres, og arbeidet skjer i samarbeid med Høgskolen i innlandet. Vi er veiledningsbarnehage og får direkte veileder for vårt utviklingsarbeid av høyskolen. Det er relasjoner som blir det mest vesentlige i vårt utviklingsarbeid.

Voksen - barn relasjoner er viktig. Vi skal være sikre på at alle barn har trygge og gode voksen kontakter som de kan stole på i hverdagen.

Voksen - voksen relasjoner er sentralt for å skape trivsel og et godt oppvekstmiljø for barna. Vi skal bruke tid på å reflektere sammen omkring episoder som vi opplever i hverdagen. Ved å bruke praksisfortellinger som grunnlag for refleksjon skaper vi felles læring som er nær vår egen jobbhverdag. Målet er at det skal være nyttig for alle.

Kollegaveiledning i forhold til relasjonsbygging er tema som vi har valgt å søke veiledning på fra Høgskolen i Innlandet.

Personalet i Hedalen Natur barnehage har valgt

Rammeplanens generelle del og rammeplanens fagområder.

Barnehagens årsplan skal si noe om hvordan det arbeides med å nå rammeplanens målsetninger. Årsplanen sier noe om ideer, tanker, arbeidsmåter og metoder som brukes for å nå de mål som rammeplanen setter for å ivareta barnas behov for omsorg, lek, danning og læring. Metodikken i tidligere satsingsområde «det er mitt valg» vil fortsatt bli brukt.

Aktivitetsplanen beskriver arbeid med rammeplanens fagområder. Barnehagens arbeidsform er tverrfaglig – og flere fagområder støttes samtidig.

- Kommunikasjon, språk og tekst

Arbeid med fagområdet skal bidra til at barna får utforske og utvikle språkforståelsen, språkkompetanse og mangfold av kommunikasjonsformer

- Kropp, bevegelse, mat og helse

Målsetting for dette fagområdet er å medvirke til å skape gode vaner som kan vare

- Kunst, kultur og kreativitet

Målet er å gi barna gode opplevelser med kunst og kultur, og få opplevelser av å være skapende individ som gjennom kunst og kultur kan oppleve å gi uttrykk for sine inntrykk

- Natur, miljø og teknologi

Opplevelser og erfaringer i naturen har som mål å fremme barns forståelse for naturens egenart og behov for å bevare biologisk mangfold

- Antall, rom og form

Fagområdet handler om å oppdage og utforske og skape strukturer og sammenhenger i naturen, samfunnet og i universet

- Etikk, religion og filosofi

Dette faget er med på å forme måter å oppfatte verden på, og dette preger verdier, normer og holdninger. Barnehagen skal bidra til å legge grunnlag for kritisk tenkning og dømmekraft

- Nærmiljø og samfunn

Fagområdet skal bidra til at barna sikres medvirkning i barnehagens hverdagsliv – og på den måten legge grunnlaget for videre innsikt og erfaring med deltagelse i et demokratisk samfunn

Temaplan barnehageåret 2023-24:

August / september:

- Trygghet og trivsel
- Fungere i gruppe – relasjonsbygging. Hvordan vi oppfører oss imot hverandre
- Turer
- Språk – høgtlesing, eventyret «Larven aldri mett», dramatisering
- Sherborne – grunnleggende bevegelser.
- Trafikk – å være fotgjenger
- Brannvernuke
- Elguke

Oktober:

- Relasjoner – å være venner/samarbeid
- Språk - rim og regler, rytme
- Trafikk, - å være synlig – Husk refleks
- Larven aldri mett, mat og helse.
- Jakt og friluftsliv. Vi lager oss en lekebørse i papp (Bjørnehiet). Vi lager elgbilde (Maurtua)
- Halloween markering.
- FN - dagen

November / desember:

- Leik med språk, rim ord og lyder
- Jakt og friluftsliv.
- Sherborne – Stabilitet / balanse, hørsel sans, taktil sans øye / hand koordinasjon
- Relasjoner- øve på å ta gode valg, vise respekt og toleranse for hverandre
- Kreativitet og skaperglede, jul.
- Matkultur
- Tradisjoner

Januar / februar:

- Vinter, vinteraktiviteter, skigåing.
- Skidag på myra.
- Samenes nasjonaldag.
- Språk, - liksom lese og lekeskrive

- Sherborne- Koordinasjon / synssans (førskole barn), øye/hand koordinasjon.
- Musikk: rytme, dans og drama
- Relasjoner, - vi tar vare på kroppen
- Sydentur.
- Trafikk – å være passasjer i bil og buss
- Karneval.

Mars / april:

- Skogsdyr i Hedalen.
- Språk, språkmiljø, bilder og tekst
- Sherborne – grunnleggende bevegelser, finmotorikk og hoppeaktiviteter
- Tradisjoner – påske
- Guldag
- Eid

Mai / juni

- Språk, lage historier og eventyr
- Sherborne – uteaktivitet, ball lek med stor og liten ball, klatreaktivitet
- Allsidige opplevelser i naturen og Skogsdyr i Hedalen.
- Leik med naturmaterialer, bruke sag og spikke med kniv
- Turer i nærområdet.
- Sommer

Juli:

- Spontane aktiviteter
- Ferietid

Førskoleklubb:

Det siste året i barnehagen er ofte et år som det er knyttet mange forventninger til hos barn og foreldre. Formålet med førskole er å gi barna mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Vi skal legge til rette for at de får erfaringer med kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. De skal oppleve å ha tro på sine egne evner og bli kjent med skolens opplegg. (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 33-34)

Utvikling skjer hele tiden og vi skal møte barn på en adekvat måte og la dem føle mestring. Positive opplevelser skaper lyst til å prøve. Det vi skal sette søkelys på er:

- Selvstendighet ved måltider, påkledning, opprydding, toalettbesøk og vask av hender.
- Leken er en sentral læringsarena når man skal øve og lære å vente på tur, dele oppmerksomhet, ikke avbryte andre, lytte til andre, stå i kø, holde armer for seg selv (ikke dytte og tulle på "feil" plasser) dele på utstyr, ting, tid, venner og oppmerksomhet, tape og vinne med samme sinn, medmenneskelighet og ha respekt for mangfoldet, være en god venn, være bevisst på hva man kan/bør si til andre og tørre å si ifra og hevde seg.
- Vi skal øve på å holde orden i sakene våre, legge yttertøyet ordentlig på plass i hylla, kle på seg selv, åpne/lukke glidelås.
- Faglig sett skal vi fokusere på å holde blyanten riktig, bruke saks, vite litt om seg selv og leke litt med tall og bokstaver.
- Det blir svømming gjennom året. Formålet er å bli trygg i vann og på omgivelsene og øve på selvstendighet i garderoben.
- Kommunen har rutiner for overgangen fra barnehage til skolen og der ligger det føringer for overføringsmøter med skolen.
- Vi skal utføre skolebesøk slik at vi sikrer en så god overgang som mulig for barna. Vi er heldige å ha skolen lokalisert som nærmeste nabo. Etter jul starter vi med besøk i 1.trinn, vi får vær med på stasjonsarbeid (halv skoledag) i januar – mars og uteskole (hel skoledag) april – mai. Det blir gjennomført ca.9 besøk, om vi ser gruppen eller enkeltbarn trenger mer har vi god dialog med skolen om dette.
- Vi skal ha førskole en gang i uken.

Tema:

Vi ønsker å jobbe temabasert, det vil si at vi har to hovedtemaer en periode før jul og neste periode etter jul.

Tema 1, høst:

Lille larven aldrimett og Den lille muldvarpen som ville vite hvem som hadde bæsjet på hodet hans.

Mat og fordøyelse er et sentralt og kjent tema som de minste synes er interessant og spennende.

Mat!

Om natten, i måneskinnet, lå det et lite egg på et blad. Og da sola stod opp en vakker søndagsmorgen, smatt det ut av egget en sulten liten larve. Den ga seg straks i vei for å finne noe å spise. Den spiste og spiste i en hel uke og ble til slutt stor og tykk. Da plutselig skjer det noe, den forvandles til en vakker sommerfugl.

Bæsj!

Når maten er ferdig fordøyd inni magen, skjer det mer som er spennende: Den blir til bæsj! Dette temaet unnlater aldri å vekke interesse hos de små (og mange store også), og i boka om den lille muldvarpen lærer vi masse om de ulike dyras forskjellige bæsj. I den lille muldvarpen stikker hodet opp av jorda, lander det en bæsj midt på hodet hans! Muldvarpen synes det er skikkelig frekt, og bestemmer seg for å finne synderen. Barna må, sammen med muldvarpen, prøve å finne ut hvem som plantet dette som var "rundt og brunt og liknet litt på en pølse" på hodet hans.

- Sansene - smakssansen
- Tall/ telling
- Ukedager
- Insekter
- Sortering/kategorisering
- Former
- Ernæring

Vi skal smake på maten som Aldrimett spiser. Den inneholder kontraster, surt, søtt og salt. Barna får erfare forskjellige smaker og konsistenser. Vi skal snakke om hvilken mat som er bra for kroppen vår og hva vi ikke burde spise hver dag

Boka om den lille muldvarpen er bygget opp rundt gjentakelser, som barna elsker. Det er det samme som skjer på hvert oppslag, men med forskjellige dyr. Gjentakelsen gir forutsigbare rammer for historien og gjør det enkelt å følge med. "Fagkunnskap" om hvordan de enkelte dyras bæsj ser ut, og ikke minst hvordan de høres ut. Vi skal bli bedre kjent med forskjellige gårdsdyr og vi skal på gårdsbesøk. Kanskje vi kan finne noen av bæsjene vi har sett i boka?

Tema 2, etter jul:

Skogsdyr i Hedalen.

Hvem bor i skogen vår? Vi gjør oss kjent med noen av dyra som bor i skogen her i Hedalen, hvordan lever de og hvorfor? Det er ikke så ofte vi møter på disse ville dyrene i skogen, dette gjør til at barna er nysgjerrige å søkende på kunnskap.

Vi ønsker at barna skal få trygge naturopplevelser å lærer seg å forstå sammenhenger via erfaringer. Vi er alle viktige brikker i naturens kretsløp.

- Fuglekasser, observere
- Viltkamera
- Dyrespor
- Natursti
- Sanger/rim/regler
- Eventyr om Skinnvottet
- Elg, Bjørn, Rev, Hjort, Fugler, Ekorn, Mus, Hare, Grevling, Rådyr, Gaupe
- Insekter, maur og bier
- Gårdsbesøk

Aktivitetsplan. 2023 – 24:

(tilpasses etter alder og modenhet)

TIDS PUNKT	TEMA	AKTIVITETER	MÅL – knyttet til rammeplanen
August/ September	Tid til trygghet og trivsel Relasjoner - vi ønsker å ha et godt miljø i barnegruppen.	Faste rutiner	Barna skal bli trygge på seg selv, de andre barna, de voksne og det fysiske miljøet i barnehagen og nærmiljøet. Alle skal finne seg til rette i gruppa. Vi skal bygge sosial kompetanse og tilegne oss kunnskap og forståelse for ulikheter. Identitetsskape.

	Språk – høytlesing, eventyr, dramatisering av Larven aldrimett. Kunst prosjekter	Vi leser i bøker, undre oss, reflektere og stille spørsmål. Vi skal bli godt kjent med Larven, vi lærer om ukedager, mat og ernæring og får sanse ulike smaker.	Inkludere alle barn i språkstimulerende aktiviteter. Få kjennskap om hva som er sunn og usunn mat for oss. Barna skal få oppleve å få uttrykke seg kunstnerisk og kulturelt. Få kunnskap om tid og samfunn.
	Kropp og helse, - hva som trengs for å ha det bra	Vi leiker, gjør øvelser og rollespill, som vi kan ta med oss i aktiviteter for å gi oss refleksjon om gode valg.	Gi barna tid og anledning til å stille spørsmål, reflektere, og til å delta i samtaler om det de har erfart og opplevd
	Fysiske aktiviteter	Vi har varierte aktiviteter og bruker nærmiljøet til turer. Sherborne.	Oppleve trivsel, glede og mestring ved allsidige bevegelses erfaringer ute. Oppleve å vurdere og mestre lek gjennom kroppslige utfordringer. Bidra til at barna får kjennskap til naturen og bærekraftig utvikling.
	Trafikk – å være fotgjenger	Vi blir kjent med Tarkus som er et bilbeltedyr	Barna skal få kjennskap til trafikk, og lære om hvordan man ferdes i trafikken trygt.
	Førskoleklubb	Vi starter med planleggingsdag for førskoleklubben	Barna skal ut fra alder og modning, være med å bestemme innhold i barnehagedagen
	Brannvernuke	Bli kjent med Eldar og Vanja. Vi leker oss med de og har brannøvelse. Vi blir også kjent med Brannbamsen Bjørnis.	Gjøre barna kjent med brannsikkerhet.

	Elguke Uke 39: Uteuke for Bjørnehiet og 2020-barn på Maurtua. Mandager: Utedager på Maurtua	Vi lærer om skogenskonge, kanskje får vi invitasjon til elgfall. Vi lager mat av elgekjøtt. Vi flytter ut til grillhytta denne uken. Vi flytter ut mandager fra uke 42-45 (16.10-06.11.23)	Få kunnskap om dyr og dyreliv. Bli kjent med lokale tradisjoner. Få innsikt i matens opprinnelse. Veien fra mat til måltid. Barnehagen skal bidra for at barna skal bli glade i naturen og skape erfaringer gjennom gode naturopplevelser der naturen er en arena for lek og læring. Vi skal legge til rette for at barna skal bli nysgjerrige og undrende til naturens mangfold og utvikle respekt og forståelse for hvordan vi tar vare på naturen vår. (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 52).
Oktober	Larven aldri mett. Eventyret om Den lille Muldvarpen som ville vite hvem som hadde bæsjet på hodet hans. Jakt og fiske (avsluttes i November). Relasjoner – å være venner	Vi har formingsaktiviteter, kanskje vi får gå på epleslang? Vi lager oss leke børse i papp (Bjørnehiet) Elgbilde (Maurtua) Vi bruker Mitt valg. Skape noe sammen, bygge sosiale ferdigheter.	Skape gode vaner for et variert kosthold. Oppleve matglede og sansing. Vi ønsker å ta barna med på å bruke sine kreative evner og lære å nytte det vi får fra naturen. Lære om kulturarven Jakt. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt felleskap.

	Språk - rim og regler, rytme Fysiske aktiviteter Trafikk, - å være synlig – Husk refleks Halloween	Vi leiker med rim, ord, regler, rytme og lyder Varierte aktiviteter i gymsal, ute og svømmebasseng Tarkus tar oss med sammen med vennene ut i mørket Vi lager skummeldag	Leke med språk, improviserer og eksperimenterer. Barna skal oppleve trivsel, glede og mestring ved allsidig bevegelseserfaring, inne, ute og i vann. Barna får kjennskap til hvordan man blir «usynlig» i mørket. Tradisjoner og kjennskap til hvorfor Halloween markeres.
November/ Desember	Larven aldri mett. Vi markerer den palestinske nasjonaldagen 15. november. Språk, tradisjonell julelitteratur og fortellinger. Sherborne	Avslutte tema med fest. Larve mat, sansing og mat glede. Vi snakker om Palestina og deres tradisjoner. Vi fortsetter å leke med språket med rime ord og lyder. Vi leser bøker, høre fortellinger og dramatiserer historier. Vi leker, sanser, opplever, lærer og skaper med kroppen som utgangspunkt Stabilitet, balanse, hørsel, øye hånd koordinasjon.	Mat og helse: Barnehagen medvirker til å skape gode vaner som kan vare. Oppleve glede og stolthet over egen tilhørighet. Kunnskap om kultur og kulturens uttrykk. Barna erfarer samarbeid om ett prosjekt. Mestringsfølelse og glede av å vise frem ferdige produkter. Barna skal møte et mangfold av fortellinger, sagn og uttrykksformer. Barnehagen skal legge til rette for at barn blir trygge på egen kropp, får positiv oppfatning av seg selv og blir kjent med egne følelser.

	Kreativitet og skaperglede	Vi lager julegaver.	Barna skal få gleden ved å skape gaver selv og ta i bruk fantasi, kreativ tenkning og oppleve gleden ved å gi
	Matkultur	Vi lager julemat.	Barna skal få innsikt i matens opprinnelse, produksjon av matvarer og veien fra mat til måltid.
	Tradisjoner	Vi pynter og går rundt juletre. Julefrokost eller julemiddag. Nissemarsj. Adventskalender. Skolegudstjeneste for de eldste.	Gi barna kjennskap til og markere merkedager, høytider og tradisjoner i den kristne kulturarv.
Januar	Vinter Ski dag på Myra mot Hedalen for de største.	Vi har forskjellige vinteraktiviteter	Vi lærer mer om årstiden vinter.
	Språk, - lese, dramatisering, liksom lese og lekeskrive	Vi ser på bilder og lager historier. Skrivedans, vi lekeskriver, tegner bokstaver og gjør bevegelser i lufta.	Barna skal utforske og gjøre seg erfaringer med ulike skriftspråkuttrykk, som lekeskrift, tegning og bokstaver, gjennom lese- og skriveaktiviteter
	Sherborne	I tillegg til gymsal aktiviteter, har vi vinteraktiviteter ute. Base i snøen, sparke, ake, gå på ski og skøyter.	Gi barna tilgang til varierte og utfordrende bevegelsesmiljøer, sanseopplevelser og kroppslig lek ute og inne, i og utenfor barnehageområdet
	Musikk, rytme, dans og drama.	Vi spiller instrumenter i musikkbingen. Danser til musikk og lager rytmer med forskjellige ting.	Oppleve gleden ved sang og musikk. Kjenne på rytme og variasjoner i forskjellige bevegelser

	Relasjoner, - øve på å ta gode valg, vise respekt og toleranse for hverandre Trafikk – å være passasjer i bil og buss Sydentur	Vi lærer om valg for oss selv, respekt og toleranse for andre. Tarkus forteller oss om sikring i bil og buss Vi pakker kofferten og reiser til syden for en dag	Barnehagen skal bidra til at barna setter grenser for egen kropp og respekterer andres grenser Vi ønsker at barna skal få gode trafikksikkerhets vaner og utvikle forståelse Barna skal oppleve spenning i "rommet" mellom fantasi og virkelighet. Sammen opplever vi at "tro flytter fjell"
Februar	Samenes nasjonaldag. Språk, - lese, dramatisering, liksom lese og lekeskrive Sherborne Karneval	Vi markerer ved å lage tradisjonsmat, og hører historier om samenes kultur. Vi fortsetter med å leike med bokstaver, lese og skriveaktiviteter Vi skal gjøre aktiviteter, men som ikke er så voldsomme at det kan være til fare for oss selv eller andre Vi klær oss ut og feirer	Barna skal bli kjent med at samene er Norges urbefolkning og få kjennskap om samisk kultur. Barna skal få mulighet til å oppleve spenningen og glede ved å leke med lesning, fortelling og samtale Barnehagen skal bidra til at barna opplever å vurdere og mestre risikofylt lek gjennom kroppslig utfordringer Lage fest for oss selv og andre. Oppleve glede ved å «pynte seg» med å kle seg ut, og bli sminket.

	Vi markerer nasjonaldagen til Litauen 16. Februar Det er mitt valg, - øve på å ta gode valg, vise respekt og toleranse for hverandre	Vi snakker om Litauen og dere tradisjoner Vi øver oss gjennom leker, øvelser og dramatisering.	Oppleve glede og stolthet over egen tilhørighet. Kunnskap om kultur og kulturens uttrykk. Barna skal utvikle interesse og respekt for hverandre og forstå verdier av likheter og ulikheter i et felleskap
--	--	--	---

Mars	Språk, språkmiljø, bilder og tekst	Vi bruker språk på forskjellige måter. Bruker bilder som støtte til tekst i bøker.	Barna skal kunne bruke språk til å skape relasjoner, delta i lek og som redskap til å løse konflikter.
	Skogens dyr i Hedalen.	Lesing, kunst prosjekter og bli kjent med skogens dyr. Rense fuglekassene.	Gjennom arbeid med natur og miljø skal barna få kunnskap om dyr og dyreliv i naturen. Oppleve og undre seg over naturfenomener.
	Sherborne Kropp og helse,- hva som trengs for å ha det bra	Vi har varierte fysiske aktiviteter i gymsal, lærer om kroppen og hva som er bra for kroppen og ikke.	Barnehagen skal bidra til at barna blir kjent med egne behov, får kjennskap til menneskekroppen og utvikle gode vaner for hygiene og variert kosthold
	Påskeaktiviteter	Lage påskepynt.	Barna skal få erfaring og få stolthet ved å skape noe estetisk.
	Tradisjoner – påske	Vi går på påskevandring i kirken for å leike at vi er med på den kristne tenkning om påskehistorien for de eldste.	Barnehagen skal legge til rette slik at grunnlaget for den kristne tenkning og dømmekraft.
	Gul dag	Markerer påsken med gul fest	Gi barna kjennskap til og markere merkedager, høytider og tradisjoner.
April	Språk, språkmiljø, bilder og tekst. Fortsettelse med skogens dyr i Hedalen	Vi forts. med varierte språk aktiviteter og språklek. Vi undrer oss ute i naturen.	Barna møter et mangfold av eventyr, fortellinger, sagn og uttrykksformer.

	Sherborne	Vi bruker naturen variert. Hoppe aktiviteter og finmotorikk.	Gi barna kunnskap om menneskekroppen.
	Vi markere Eid	Vi teller ned fastedagene. Vi lærer om hva og hvorfor eid markeres. Vi lager god mat.	Få kjennskap til religioner og livssyn som representeres i barnehagen. Fremme mangfold og gjensidig respekt.
Mai	Språk, lage historier og eventyr	Vi jobber videre med språk og nå er det vi selv som skal lage historier og eventyr.	Ta i bruk fantasi, kreativitet og skaperglede.
	Sherborne – mye uteaktivitet Lavvo – allsidige opplevelser i naturen Lek i naturen. Skogens dyr.	Vi bruker oss aktivt i naturen, på vann, i vann, på topper og i skogen. Vi leiker med naturmaterialer, - bruke sag og spikke med kniv.	Vi ønsker at barna skal oppleve og utforske naturen og naturens mangfold, og få kunnskap om dyr og dyreliv. Få gode opplevelser med friluftsliv året rundt
	Historie	Turer i nærområdet. Museum tur for førskoleklubben.	Vi ønsker å bidra til at barna blir kjent med lokalhistorie og lokal tradisjon.
	Vi markerer Polens nasjonaldag 3. mai. Vi markerer 17. mai	Vi snakker om Polen og deres tradisjoner. Vi går i 17 mai tog, spiser kake og har pølsebod. Vi synger nasjonale sanger og lærer om hvorfor vi feirer nasjonal dagen.	Oppleve glede og stolthet over egen tilhørighet. Kunnskap om kultur og kulturens uttrykk.
	Gårdsbesøk	Med gårdsbesøk blir det varierte erfaringer og opplevelser som omhandler omsorg for dyr, nysgjerrighet, undring og fellesskap i gode relasjoner	Barna skal få naturopplevelser og bli kjent med naturens mangfold, og barna skal bidra til at barna opplever tilhørighet til naturen. Barna skal få

		mellom barn og voksne.	kunnskap om dyr og dyreliv og de skal få erfare og oppleve mangfoldige naturopplevelser. (Rammeplanen for barnehagen)
Juni	Språk, lage historier og eventyr. Aktivitetsdag i barnehagen. Naturtema fortsetter, Skogens dyr. Sherborne – mye uteaktivitet Lavvo – allsidige opplevelser i naturen Lek i naturen.	Språklek og snakkepakken. Barn som har foreldre, familiemedlemmer eller en nabo som ønsker å bidra med en aktivitet eller lignende. Kanskje får vi besøk av en traktor? Eller noen som vil lage blomsterkrans? Hva har skjedd i naturen? Vi undrer oss, plukker blomster. Besøke bikuber. Vi bruker kroppen aktivt i nærmiljøet i forskjellige aktiviteter. Vi bruker naturmaterialer, - bruke sag og spikke med kniv Turer i nærområdet.	Barnehagen skal oppmuntre barna til å fabulere og leke med språk, lyd, rim og rytme Barna skal få kunnskap om nærmiljø og samfunn og yrker. Dette for å skape tilhørighet til nærmiljøet. Synliggjøre naturfenomener, reflektere sammen om sammenhenger i naturen. Vi skal bidra til at barna får kjennskap til naturen og bærekraftig utvikling, lære av naturen og utvikle respekt og begynnende forståelse for hvordan de kan ta vare på naturen

Juli	Sommeraktiviteter	Vi tar dagen som den kommer – griper den – vi gjør det vi ønsker der og da.	Barnehagen skal ivareta barns rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jf. Barnehageloven §§ 1 og 3.

Takk for i år og god sommer!

Barnehagen er feriestengt uke 28-30.